

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435–IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № № 40–44. Ст. 356 (з останніми змінами).
2. Господарський кодекс України: Закон України від від 16 січня 2003 р. № 436–IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № № 18–22. Ст. 144 (з останніми змінами).
3. Бутрин Н.С. Особливості правового регулювання договору міни як підстави виникнення корпоративних прав. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». Вип. 23. Ч. I. Т. 1. 2013. С. 172–173.
4. Вітрянский В.Б. Договір міни. Вісник Вищого Арбітражного суду Російської Федерації. 2000. № 2. С. 130.
5. Кравченко І.Л. Договір міни нерухомого майна на рухоме. URL: <http://www.de-jure.ua/dogovir-mini-nerukhomogo-mayna-na-rukho>.
6. Лапач В.А. Система об'єктів цивільних прав: теорія і судова практика. СПб.: Видавництво «Юридичний центр «Пресс»», 2002. 544 с.
7. Степська О.В. Правове регулювання дарування та міни як угод із земельними ділянками. URL: <http://www.apdp.in.ua/v52/28.pdf>.
8. Хайек Ф.А., Фрідріх А. Приватні гроші. М., 1996. С. 51–52.

УДК 347.2/3

ГУЙВАН П.Д.

**ЩОДО СПІВВІДНОШЕННЯ КАТЕГОРІЙ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ
ПРО ОСОБУ І КОНФІДЕНЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ**

Стаття присвячена вивченню правового змісту поняття «конфіденційність». Досліджено співвідношення юридичних категорій «інформація з обмеженим доступом», «таємниця» та «конфіденційна інформація». На підставі аналізу доктринальних напрацювань та приписів чинного законодавства встановлено правові засади обороту обмеженої в доступі інформації. Визначено, що конфіденційність є не елементом інформаційного масиву, а правовим режимом його оброблення. Надані рекомендації щодо вдосконалення законодавства.

Ключові слова: *персональні дані, конфіденційна інформація, захист даних.*

Статья посвящена изучению правового содержания понятия «конфиденциальность». Исследовано соотношение юридических категорий «информация с ограниченным доступом», «тайна» и «конфиденциальная информация». На основании анализа доктринальных разработок и предписаний действующего законодательства установлены правовые основы оборота ограниченной в доступе информации. Определено, что конфиденциальность является не элементом информационного массива, а правовым режимом его обработки. Даны рекомендации по совершенствованию законодательства.

Ключевые слова: *персональные данные, конфиденциальная информация, защита данных.*

The article is devoted to the study of the legal content of the concept of “confidentiality”. The correlation of legal categories “information with limited access”, “secret” and “confidential information” is investigated. Based on the analysis of doctrinal developments and the requirements of the current legislation, the legal basis for the circulation of

information limited in access is established. It is determined that confidentiality is not an element of the information array, but a legal regime for its processing. Recommendations for improving legislation are given.

Key words: *personal data, confidential information, data protection.*

Вступ. Найважливішою тенденцією розвитку інформаційного суспільства на нинішньому етапі є зростання цікавості до персоніфікованої інформації взагалі і до персональних даних зокрема. У сучасних умовах особливої важливості набуває захист інформації про особу, особистих даних як елемента інституту недоторканності приватного життя. І одним із генеральних завдань як юридичної науки, так і законодавця, є встановлення правового режиму персональних відомостей. Необхідність спеціального правового регулювання зумовлюється тією особливістю персональних даних, що вони містять інформацію про конкретну людину, яка дозволяє персоніфікувати або ідентифікувати її. Саме тому накопичення конфіденційних відомостей у різноманітних системах становить серйозну загрозу їхнім власникам у разі неправомірного використання.

Взаємодія громадянського суспільства з органами влади є тим чинником, який забезпечує формування сучасної інформаційної інфраструктури. Вона гарантує ефективність обороту різних відомостей, предметом обміну є не лише загальнодоступна, але й інформація з обмеженим доступом. Справді, конфіденційна інформація часто стає об'єктом інформаційного обігу у взаєминах між громадянами, бізнесом та органами влади. Конфіденційність – це основне право людини, визнане в Загальній декларації прав людини 1948 р., Міжнародному пакті про громадянські і політичні права 1966 р., багатьох інших міжнародних та регіональних договорах. Конфіденційність є основою людської гідності й інших цінностей, як-от свобода асоціації та свобода слова. Це стало одним із найважливіших прав людини в сучасну епоху.

Розвиток інформаційних технологій дозволяє збирати, аналізувати та поширювати інформацію, і цей процес часто може ставити під загрозу загальнолюдські засади охорони права особи на приватність. Крім того, нові події в галузі медичних досліджень та догляду, телекомунікацій, транспортних систем та фінансових переказів різко збільшили рівень інформації, сформованої стосовно кожної людини. Комп'ютери, з'єднані високошвидкісними мережами з передовими системами оброблення, можуть створювати комплексні досьє на будь-яку особу без необхідності єдиної центральної електронної системи. Нові технології, розроблені оборонною промисловістю, широко використовуються в правоохоронних органах, цивільних агентствах та приватних компаніях.

За даними соціологічних опитувань, занепокоєння щодо порушень конфіденційності зараз більше, ніж у будь-який інший історичний період. Населення в усьому світі висловлює побоювання щодо вторгнення в приватне життя, спонукає безпрецедентне число країн спеціально ухвалити закони про захист приватності їхніх громадян. Правозахисні групи стурбовані тим, що значна частина новітньої технології експортується в країни, що розвиваються, які не мають адекватного правового захисту. Тому можливість для вторгнення в приватне життя збільшується. Отже, актуальним є питання правового забезпечення реалізації права на приватність за таких обставин. Дану потребу усвідомлює майже кожна країна світу. В окремих з них права на доступ та контроль особистої інформації включені до конституційних принципів (Південна Африка, Угорщина). В інших, де конфіденційність прямо не визнається в Конституції, як-от Сполучені Штати Америки (далі – США), Ірландія й Індія, суди мають визначати ці повноваження в спеціальних рішеннях. Багато країн керуються міжнародними угодами, що визнають права конфіденційності, як актами внутрішнього законодавства. У всьому світі нині спостерігається загальна тенденція ухвалення всебічних законів про конфіденційність, які встановлюють межі захисту особи. Більшість таких законів ґрунтуються на моделях, представлених Організацією економічного співробітництва та розвитку і Радою Європи. Це стало поштовхом до зростання тиску поза межами Європи для ухвалення законів про конфіденційність. Зараз існує майже п'ятдесят країн, що нормативно забезпечили всеохоплюючий захист даних на рівні законів про конфіденційність інформації або перебувають в процесі їх ухвалення [1].

Питанням дослідження правового статусу інформації з обмеженим доступом присвячені роботи таких вітчизняних і закордонних учених, як: А. Баранов, В. Речицький, Г. Виноградова, В. Брижко, М. Демкова, Б. Кормич, В. Цимбалюк, О. Дмитренко, А. Марущак, Н. Камінська, С. Чаннов, О. Серебряник та ін. Проте зазначені праці здебільшого присвячені доктринальному аналізу взаємозв'язку між поняттями «інформація про особу» та «персональні дані», проводи-

лося комплексне вивчення реальної сутності й юридичного змісту кожного з них. Проблематиці співвідношення правових категорій персональних даних та конфіденційної інформації приділено недостатньо уваги. Вона потребує подальших наукових досліджень.

Постановка завдання. Метою статті є з'ясування реального змісту правових понять «конфіденційна інформація» та «персональні дані». Завданнями статті є розкриття стану сучасного нормативного матеріалу в цій царині, рівня його адекватності сучасним реаліям, ефективності та дієвості. Також досліджується відповідне міжнародне законодавство та питання стосовно його адаптації до національної правової системи.

Результати дослідження. Невід'ємним елементом права людини на недоторканність приватного життя є забезпечення належної та справедливої охорони її персональних даних. Дотримання цього безперечного та гуманного принципу створює передумови для демократизації суспільства, створення засад чесної та соціально бажаної взаємодії між державою, бізнесом і людиною під час комерційної, соціальної, культурної й інших видів діяльності. Всі вказані сфери для свого функціонування об'єктивно потребують значного обсягу інформаційних ресурсів, які часто мають характер персональних даних про особу та є конфіденційними даними. В Україні діє низка законів, які регулюють суспільні відносини, пов'язані зі збиранням, зберіганням, використанням та поширенням інформації про особу. Але істотним недоліком цих актів є неузгодженість основних понять і підходів щодо регламентації однакових відносин. Крім того, національні правові регулятивні акти в цій царині не мають чіткого та скорельованого з європейським законодавством визначення персональних даних. Вітчизняним законодавством не повністю визначено режим збирання, зберігання, використання та поширення інформації про особу. Українські закони закріплюють лише загальні принципи доступу громадян до інформації, що стосується їх особисто. Механізм реалізації зазначеного права належним чином не визначений. Відсутнє й регулювання використання конфіденційної інформації про особу [2, с. 101].

Так, Законом України «Про інформацію» конфіденційна інформація визначається як відомості, що перебувають у володінні, користуванні або розпорядженні окремих фізичних чи юридичних осіб і поширюються за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов. Зокрема, у ч. 2 ст. 11 цього акта до конфіденційної інформації віднесено відомості про фізичну особу, як-от дані про її національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я, а також адресу, дату і місце народження. Це дозволяє зробити висновок, що будь-яка інформація про особу вважається конфіденційною. Приблизно такого ж підходу дотримується законодавець у Законі України «Про державну статистику», за ст. 1 якого конфіденційна інформація – статистична інформація, яка належить до інформації з обмеженим доступом і перебуває у володінні, користуванні або розпорядженні окремого респондента та поширюється виключно за його згодою, відповідно до погоджених із ним умов. Статистичною інформацією є також дані банківської, фінансової і митної статистики, статистики платіжного балансу тощо, які складаються на підставі адміністративних даних, отриманих Національним банком України та спеціально уповноваженими державними органами відповідно до їхньої компетенції (ст. 6). Закон України «Про страхування» у ст. 40 також кваліфікує як конфіденційну будь-яку інформацію щодо діяльності страхувальника – клієнта страховика, яка стала відомою йому під час взаємовідносин із клієнтом чи із третіми особами під час роботи у сфері страхування, розголошення якої може завдати шкоди клієнту. І хоча в даному разі кваліфікуючою ознакою конфіденційності є можлива шкода від оприлюднення відомостей, даний чинник не є вагомим, оскільки відсутні нормативні критерії його визначеності.

Згідно із ч. 2 ст. 5 Закону України «Про захист персональних даних», персональні дані можуть бути віднесені до конфіденційної інформації про особу законом або відповідною особою. У свою чергу, у ч. 1 ст. 7 Закону України «Про доступ до публічної інформації» визначено конфіденційною інформацію, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, та яка може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням, відповідно до передбачених ними умов. Як бачимо, за визначенням цих законів поняття конфіденційної інформації є вузьким і не охоплює всю інформацію про особу. Водночас як такого переліку персональних даних, що належать до конфіденційної інформації, національне законодавство не містить. Отже, про що конкретно йдеться, коли ми говоримо про віднесення інформації до конфіденційної інформації про особу законом, чим така інформація відрізняється від тієї конфіденційної інформації, режим конфіденційності якої встановлює сама особа, достеменно незрозуміло [3, с. 88].

Неузгодженість основних підходів національного законодавства в коментованій сфері регулювання відтворює певні суперечності доктринальних концепцій. Науковці не одностайні з пи-

тання про віднесення всіх чи якихось конкретних відомостей про особу до конфіденційної інформації. Одні з них вважають конфіденційною таємницею приватного життя в широкому сенсі поруч із професійною, службовою, комерційною та слідчою таємницями [4, с. 294] або постулюють, що конфіденційною має вважатися вся інформація з обмеженим доступом, яка становить будь-який вид таємниці [5, с. 6]. Інші до конфіденційної відносять інформацію, що є власністю держави, та персональні дані [6, с. 100]. Отже, нині як у національній правовій системі, так і в доктрині немає єдиного підходу до встановлення переліку видів конфіденційної і таємної інформації, а іноді та сама інформація належить як до «таємної», так і до «конфіденційної».

Отже, необхідно порівняти поняття таємності та конфіденційності інформації. За ст. 8 Закону України «Про доступ до публічної інформації», таємною вважається інформація, доступ до якої обмежується відповідно до ч. 2 ст. 6 цього Закону, та розголошення якої може завдати шкоди особі, суспільству і державі. Таємною визнається інформація, яка містить державну, професійну, банківську таємницю, таємницю досудового розслідування й іншу передбачену законом таємницю. Порядок доступу до таємної інформації регулюється спеціальними законами. Скажімо, відповідно до банківського законодавства, банківська таємниця є приватним видом комерційної таємниці банку. Банки й інші кредитні організації повинні гарантувати таємницю про операції, рахунки і вклади своїх клієнтів і кореспондентів. Їхні службовці мусять зберігати таємницю також про інші відомості, що встановлюються кредитною організацією, якщо це не суперечить закону. Як комерційна та банківська таємниця, так і персональні дані, є конфіденційною інформацією, доступ до якої обмежений, а витік якої може завдати значної шкоди кредитній організації та суб'єктові даних. Під час передачі такої інформації до інших органів та установ вона може становити окремі види даних, доступ до яких обмежено (службова, таємна чи конфіденційна інформація), правовий режим яких, за приписами ч. 1 ст. 21 Закону «Про інформацію» та ст. ст. 6–9 Закону «Про доступ до публічної інформації», різний.

Отже, за чинним законодавством, конфіденційна інформація є об'єктом інформаційного обміну. Усередині однієї організації можуть функціонувати відомості, що становлять комерційну чи професійну таємницю, та персональні дані. Володілець такої інформації повинен забезпечити конфіденційність обох типів вказаних даних. Очевидним здається, що і службова, і таємна інформація, і персональні дані охоплюються поняттям конфіденційності, оскільки їх обороту притаманні відповідні ознаки. Але повторимо, згідно зі ст. 6 Закону «Про доступ до публічної інформації», ці види відомостей є різними по суті. Закон не надає їм окремих якісних характеристик. Власне механізм обороту таємної та службової інформації, як зрештою і персональних даних, для забезпечення конфіденційності може відобразитися в єдиному режимі конфіденційності, бо об'єктом є конфіденційна інформація. Вважаємо відсутність напрацювання узагальненого підходу до такого механізму істотним недоліком українського законодавця, що постійно створює значні проблеми в практичній реалізації зазначених відносин. Принаймні на теоретичному рівні маємо констатувати, що режим конфіденційності інформації є предметом правового регулювання, яке представляє особливий порядок, встановлений державою у вигляді правових норм, і забезпечений силою державного примусу за допомогою застосування будь-яких дій з інформацією конфіденційного характеру, зокрема збирання, систематизацію, накопичення, зберігання, уточнення (оновлення, зміна), використання, поширення (зокрема, передача), блокування, знищення. З урахуванням цього та, сподіваємося, наступного нормативного поступу не можна погодитися із твердженням про відсутність суттєвої різниці між конфіденційною і таємною інформацією як об'єктами обороту [7, с. 107]. Очевидно, що правовий обіг останньої має кваліфікуватися як елемент регулювання відносин за допомогою інструментарію конфіденційності. З іншого боку, режим таємності інформації практично тотожний режиму її конфіденційності.

Тепер розглянемо питання щодо співвідношення поняття «персональні дані» та «конфіденційна інформація». Відповідно до ст. 32 Конституції, не допускається збирання, зберігання, використання та поширення **конфіденційної інформації про особу** без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини. Варто зазначити, що в актах українського законодавства та науковій літературі часто обстоюється теза про ототожнення інформації про фізичну особу та її персональних даних [8, с. 38, 79], а поняття «інформація про фізичну особу» і «персональні дані» мають використовуватися як синоніми [9, с. 107]. На таких же засадах ґрунтуються і приписи окремих норм українських законів. Проте така позиція є неправильною. Як бачимо, Основний закон України надає особливий захист саме конфіденційній інформації про особу. І лише така інформація має вважатися персональними даними. У національній публіцистиці така ідея має прихильників. У цьому контексті навіть

запропоновано внести зміни до Конституції і замінити поняття «конфіденційна інформація про особу» на «персональні дані». На думку автора даної цілком слушної пропозиції, «персональні дані» – це юридичний термін спеціального призначення. Він означає не просто конфіденційну інформацію, а її конкретний тип, різновид [10, с. 25].

Отже, інформація про особу може як бути конфіденційною (персональні дані), так і не належати до неї. До останньої належать відомості, які стосуються здійснення особою, що обіймає посаду, пов'язану з виконанням функцій держави або органів місцевого самоврядування, посадових або службових повноважень; дані, зазначені в декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру; інформація про отримання в будь-якій формі фізичною особою бюджетних коштів, державного чи комунального майна. Така інформація є відкритою, відповідно до ст. 5 Закону «Про захист персональних даних», і будь-яка зацікавлена особа має право її отримати. Також не належать до персональних даних публічні відомості про особу й інформація загальновідомого характеру чи оприлюднена самим суб'єктом, або за його згодою.

Відповідно до ст. 20 Закону України «Про інформацію», за порядком доступу інформація поділяється на відкриту інформацію й інформацію з обмеженим доступом, водночас одним із видів інформації з обмеженим доступом є конфіденційна інформація. Ми вже вказували на концептуальну помилку законодавця, який відносить конфіденційну інформацію до таких різновидів, тоді як варто було б надати даній категорії значення всеохоплюючого правового режиму обороту відомостей з обмеженим доступом. Але нині нам важливий порядок поширення конфіденційної інформації в сенсі обміну персональними даними особи. Якщо взяти за основу принцип, згідно з яким поняття «інформація про особу» і «конфіденційна інформація про особу (персональні дані)» не є тотожними (друге є елементом першого), розуміємо, що ті відомості про людину, які не становлять її персональних даних, повинні розглядатися як відкрита інформація, а отже, можуть оброблятися і поширюватися фактично без обмежень. Персональні ж дані мають оброблятися в режимі конфіденційності (як і інші види обмеженої в доступі інформації). Їхнє оброблення та поширення потребують обов'язкової згоди суб'єкта, якщо інше не встановлено законом. Але ми не можемо підтримати позицію авторів, які ототожнюють персональні дані та конфіденційну інформацію [11, с. 56], передусім тому, що перше явище є об'єктивно наявним елементом інформаційних відносин, тоді як друге – форма обороту персональних даних, яка, до речі, притаманна не лише таким відомостям.

Свою позицію щодо зазначеного оприлюднив Конституційний Суд України, який офіційно розтлумачив поняття «конфіденційної інформації». Причому зроблено це було Конституційним Судом України (далі – КСУ) двічі. Спершу рішенням від 30 жовтня 1997 р. № 5-зп КСУ в абз. 1 п. 1 резолютивної частини встановив, що до конфіденційної інформації про фізичну особу, визначену в ч. 2 ст. 11 Закону України «Про інформацію», крім даних про її національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я, а також адресу, дату і місце народження, належать також відомості про її майновий стан та інші персональні дані [12]. Надалі КСУ дав більш розширене тлумачення поняття «конфіденційної інформації» у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень ч. ч. 1, 2 ст. 32, ч. 2, 3 ст. 34 Конституції України в справі № 2-рп-2012 від 20 січня 2012 р. [13]. В офіційному тлумаченні ч. ч. 1, 2 ст. 32 Конституції України КСУ зазначив, що інформація про особисте та сімейне життя особи (персональні дані про неї) – це будь-які відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована, а саме: національність, освіта, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я, матеріальний стан, адреса, дата і місце народження, місце проживання та перебування тощо, дані про особисті майнові та немайнові відносини цієї особи з іншими особами, зокрема членами сім'ї, а також відомості про події та явища, що відбувалися або відбуваються в побутовій, інтимній, товариській, професійній, діловій та інших сферах життя особи, за винятком даних стосовно виконання повноважень особою, яка обіймає посаду, пов'язану зі здійсненням функцій держави або органів місцевого самоврядування. Така інформація про фізичну особу та членів її сім'ї є конфіденційною і може бути поширена тільки за їхньою згодою, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини. Такий підхід оцінюється окремими дослідниками як позиція КСУ, за якою «інформація про особисте та сімейне життя особи (персональні дані)» є поняттям вузким за змістом, ніж поняття «інформація про особу», і саме інформацію про особисте та сімейне життя (персональні дані) орган конституційної юрисдикції називає «конфіденційною інформацією про особу» [3, с. 89]. Конфіденційна інформація охоплює відомості про особисте і сімейне життя людини [14, с. 189]. З даними твердженнями варто погодитися.

Питанню правової регламентації конфіденційності присвячені численні міжнародні акти. Наприклад, інформація вважається конфіденційною якщо: і) вона визначена такою державою-учасницею, від якої вона отримана і якої стосується ця інформація; ii) є розумні підстави припустити, що її несанкціоноване розголошення може завдати шкоди державі-учасниці або механізм реалізації міжнародної угоди [15]. Варто зазначити, що в основі міжнародно-правового режиму інформації з обмеженим доступом покладено категорію «таємниця». Правова модель режиму обмеження будь-яких відомостей від доступу до них третіх осіб будується на використанні для цих цілей єдиного можливого юридичного механізму, що позначається поняттям таємниці [16, с. 62]. Такий підхід дозволяє стверджувати, що таємниця фактично являє собою правовий режим, що встановлюється щодо відповідної інформації суб'єктами міжнародного права. У сфері обороту персональних даних має йтися про інформаційну таємницю. За даною концепцією, закладеною в основу побудови міждержавних відносин з інформаційного обміну, таємниця – це не інформація, а правовий режим інформації. У міжнародних угодах поруч із терміном «таємниця» нарівні використовується і термін «конфіденційність». Тому варто погодитися із твердженням І. Забари, що, зважаючи на семантичну співзвучність даних термінів, вони вживаються як синоніми [17, с. 43]. Отже, конфіденційність також має характеризуватися не як елемент інформаційного масиву, а як правовий режим його оброблення, який залежно від якісних проявів об'єкта має ті чи інші правові механізми задіяння. Режим інформації у відносинах між різними суб'єктами передбачає низку спеціальних вимог, що забезпечують дотримання правил поведінки з конфіденційними даними, а також можливість запровадження необхідних обмежень до третіх осіб для збереження таємниці щодо конфіденційної інформації, якою обмінюються сторони.

Висновки. Законодавство України не дає чіткого переліку визначення правової сутності конфіденційності. Навіть більше, воно абсолютно несправедливо зводить її до одного з елементів інформації з обмеженим доступом. Водночас режим конфіденційності застосовується до регулювання обороту практично всієї обмеженої інформації. Також у національних правових актах немає загального поняття професійної таємниці та службової таємниці, не закріплюється належним чином перелік відомостей, які належать до таких видів інформації. Положення законодавства щодо конфіденційної, таємної та службової інформації (поняття, перелік відомостей) не узгоджені між собою. На наше переконання, поняття «персональні дані» та «конфіденційна інформація про особу» співвідносяться між собою як елемент змісту даних з обмеженим доступом і правовий інструмент, притаманний їх обороту. Якщо все ж залишатися на позиціях застарілого, неадекватного але чинного національного законодавства, таке співвідношення можна кваліфікувати як часткове і загальне явища. Поширення конфіденційної інформації про особу (персональних даних) без згоди суб'єкта забороняється, крім чітко встановлених законодавством випадків: в інтересах державної безпеки, економічного добробуту та прав людини. Саме конфіденційна інформація охоплює відомості про особисте і сімейне життя людини, і ця інформація є суттю персональних даних.

Список використаних джерел:

1. Banisar D., Davies S. Global Trends in Privacy Protection: An International Survey of Privacy, Data Protection, and Surveillance Laws and Developments. 1999. URL: <https://www.jura.uni-hamburg.de/media/ueber-die-fakultaet/personen/albers-marion/seoul-national-university/course-outline/banisar-1999-global-trends-in-privacy-protection.pdf>.
2. Обуховська Т. Захист персональних даних в умовах розвитку інформаційного суспільства: передумови, принципи та міжнародне законодавство. Вісник НАДУ. 2014. № 1. С. 95–103.
3. Кардаш А. Інформація про особу та персональні дані: окремі аспекти співвідношення. Форум права. 2017. № 4. С. 87–92.
4. Кормич Б. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи: навч. посібник. К.: Кондор, 2004. 384 с.
5. Алексенцев А. О составе защищаемой информации. Безопасность информации. 1999. № 2. С. 5–7.
6. Марущак А. Правові основи захисту інформації з обмеженим доступом: курс лекцій. К.: КНТ, 2007. 208 с.
7. Чернишова Т. Види інформації з обмеженим доступом за законодавством України: проблемні питання. Вісник Академії митної служби України. Серія «Право». 2011. № 1. С. 103–108.
8. Серебряник О. Інформація про особу як об'єкт цивільних справ: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Івано-Франківськ, 2016. 209 с.

9. Камінська Н. Захист персональних даних: проблеми внутрішньодержавного, наднаціонального і міжнародно-правового регулювання. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2015. № 3. С. 106–114.
10. Речицький В. Проект Конституції України – 2009. Перспектива прав людини. Харків: Права людини, 2009. 144 с.
11. Бем М., Городиський І., Саттон Г., Родіоненко О. Захист персональних даних: правове регулювання та практичні аспекти: науково-практичний посібник. К.: К. І. С., 2015. 220 с.
12. Рішення Конституційного Суду України у справі щодо офіційного тлумачення ст. ст. 3, 23, 31, 47, 48 Закону України «Про інформацію» та ст. 12 Закону України «Про прокуратуру» № 5-зп від 30 жовтня 1997 р. (справа К.Г. Устименка). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-97>.
13. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень ч. ч. 1, 2 ст. 32, ч. ч. 2, 3 ст. 34 Конституції України № 2-рп/2012 від 20 січня 2012 р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-12>.
14. Тунік А. Правові основи захисту персональних даних: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. К., 2012. 229 с.
15. Соглашение между Организацией Объединенных Наций и Международной организацией труда 1946 г. URL: <http://www.ilo.org/public/english/bureau/leg/agreements/nu.htm>.
16. Городов О. Информационное право. М.: Проспект, 2009. 256 с.
17. Забара І. Інформація з обмеженим доступом: міжнародно-правовий режим. Правова інформатика. 2013. № 4 (40). С. 41–47.

УДК 347.91/95:346.1:342.9

КАРМАЗА О.О.

ІНСТИТУТ УРЕГУЛОВАНЯ СПОРУ ЗА УЧАСТЮ СУДДІ В ЦИВІЛЬНОМУ, ГОСПОДАРСЬКОМУ ТА АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСАХ УКРАЇНИ

У статті здійснено науково-практичний аналіз інституту врегулювання спору за участю судді в цивільному процесі, господарському процесі та адміністративному процесі України. Акцентується увага на спільних та відмінних ознаках інституту врегулювання спору за участю судді та інституту медіації за законодавством України. Вносяться пропозиції щодо вдосконалення процесуального законодавства України.

Ключові слова: *врегулювання спору за участю судді, медіація, цивільний процес, господарський процес, адміністративний процес.*

В статье осуществлен научно-практический анализ института урегулирования спора с участием судьи в гражданском процессе, хозяйственном процессе и административном процессе Украины. Акцентируется внимание на общих и отличительных признаках института урегулирования спора с участием судьи и института медиации по законодательству Украины. Вносятся предложения по совершенствованию процессуального законодательства Украины.

Ключевые слова: *урегулирование спора с участием судьи, медиация, гражданский процесс, арбитражный процесс, административный процесс.*